

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 S. Sundin, föredragande

DOM
 2012-08-30
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 2052-12

SÖKANDE

SITA Sverige AB, 556108-8393
 Transportgatan 9
 262 71 Ängelholm

Ombud: Advokat Tomas Kjellgren
 Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
 Box 1711
 111 87 Stockholm

MOTPART

Gävle Hamn AB, 556379-8619
 Fredriksskans
 805 95 Gävle

Ombud: Inköp Gävleborg
 c/o Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
 826 80 SÖDERHAMN

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att Gävle Hamn AB:s upphandling avseende ”Hantering av fartygs- och verksamhetsgenererat avfall för Gävle Hamn AB” med ärendebeteckning 3637 ska göras om.

KONKURRENSVERKET	
2012-08-31	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 66221

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND

Gävle Hamn AB genomför en upphandling avseende ”Hantering av fartygs- och verksamhetsgenererat avfall för Gävle Hamn AB”. Upphandlingen genomförs i form av förhandlat förfarande enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF. Tilldelningsbeslut meddelades den 25 april 2012, varvid anbudet från Gästrike Återvinnare antogs.

YRKANDEN M.M.

SITA Sverige AB (i det följande SITA) begär överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin ansökan uppger SITA bl.a. följande. Gävle Hamn AB har vid genomförande av upphandlingen brutit mot de grundläggande EU-rättsliga principerna och därmed även mot LUF. Upphandlingens utvärderingskriterier är otydliga och utvärderingen av offererade priser är inte förenlig med LUF. Som en följd av att Gävle Hamn AB brutit i sina förpliktelser enligt LUF och EU-rätten har SITA lidit eller i vart fall riskerat att lida skada genom att inte tilldelas kontrakt i upphandlingen.

Gävle Hamn AB bestrider bifall till ansökan.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad SITA anför är visat att Gävle Hamn AB har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF och att detta medfört att SITA lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LUF). De grundläggande principerna i LUF innebär att upphandlande myndighet ska behandla alla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 24 § LUF).

SITA gör bl.a. gällande att upphandlingens utvärderingskriterier är otydliga. Av förfrågningsunderlaget framgår inte vad Gävle Hamn AB förväntar sig avseende respektive underkriterium eller på annat sätt vad som menas med t.ex. "Godkänd, "Bra" eller "Utmärkt". Inte heller ger underkriteriet i sig någon vägledning till vad som kommer att tillmätas betydelse i poängsättningen, varför anbudsgivarna varit nödgade att spekulera i vad Gävle Hamn AB tillmäter betydelse avseende kvalitet för sina respektive anbud. Förfrågningsunderlaget ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Utifrån det aktuella förfrågningsunderlaget finns inte någon sådan möjlighet för anbudsgivarna att utläsa exempelvis hur "stationerna" ska placeras eller vilka "aktiviteter" som ska genomföras för att erhålla 3 poäng. Till följd av att underlaget inte innehåller information som gör det möjligt för anbudsgivarna att utläsa vad Gävle Hamn AB avsett att tillmäta värde i upphandlingen har SITA inte kunnat lämna sitt bästa anbud. Det pris som SITA hade kunnat offerera om samtliga förutsättningar varit kända vid anbudets ingivande hade sannolikt varit det lägsta innebärande att SITA tilldelats kontraktet i upphandlingen. Gävle Hamn AB har förbehållit sig ett alltför stort utrymme för skönsmässig bedömning. Den omständigheten att upphandlingen genomförs som ett förhandlat förfarande innebär inte att de grundläggande kraven på en utvärderingsmodell kan åsidosättas. De allmänna principerna om likabehandling och transparens ska också vid ett förhandlat förfarande iakttas fullt ut. Det är endast innehållet i anbudsgivarnas anbud som kan vara föremål för förhandling och inte det förfrågningsunderlag som tillhandahållits inför anbudsgivning.

Gävle Hamn AB har mot detta anfört bl.a. följande. Gävle Hamn AB söker en helhetslösning för avfallshanteringen inom koncernen. Uppdraget omfattar dels det fartygsgenererade avfallet i hamnen och dels avfall från den egna verksamheten samt Stuveribolagets verksamhet. Avsikten har

varit att vid förhandling ge anbudsgivare möjlighet att förvissa sig om att deras bästa anbud kan lämnas. Upphandlingens utvärderingskriterier har angivits och viktats i förfrågningsunderlaget. Såväl utvärderingskriterierna pris och koncept har viktats som underkriterierna till kriteriet koncept. Gävle Hamn AB hävdar att någon spekulation inte varit nödvändig eftersom man i god tid hade kunnat lämna kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar förutsatt att sådana upplysningar begärts i god tid. I förfrågningsunderlaget har även alla anbudsgivare haft möjlighet att ställa frågor kring förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen. Frågor om förtydligande av vad som kommer att tillmätas betydelse vid utvärderingen har inte inkommit. Detta ska ses som att den modell som använts vid utvärderingen har varit transparent för anbudsgivarna. Anbudsgivare som lämnat anbud anses på grund av att de inte lämnat synpunkter i form av frågor ha accepterat förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen. Därav anses förfrågningsunderlaget som transparent för de som lämnat anbud. Anbudsgivarna har lämnat förslag till lösning, eftersom de är experter på hur de på bästa sätt kan lösa uppdraget, vilket var avsikten för köparen med att välja förhandlat förfarande. Alla anbudsgivare har getts samma möjlighet att förvissa sig om vad beställaren tillmäter betydelse samt att anpassa sina anbud utifrån detta.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning måste förfrågningsunderlaget, även när fråga är om förhandlat förfarande, i sig ha en konstruktion som gör det möjligt för den upphandlande enheten att jämföra anbudena på ett rättvist sätt. Detta innefattar krav på tydlighet. Ett förfrågningsunderlag får inte vara utformat så att det ger den upphandlande myndigheten en i princip fri prövningsrätt. Vid genomförande av ett upphandlingsförfarande gäller att den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget dels ska redovisa de krav som ställs på anbudsgivarna och även klargöra vad som tillmätts betydelse för utvärderingen. I kravet på transparens ligger att anbudsgivarna ska kunna utforma sina anbud på ett sådant sätt att de är så konkurrens-

kraftiga som möjligt utifrån de i förfrågningsunderlaget givna förutsättningar. LUF uppställer inte någon skyldighet för anbudsgivare att under räkningstiden ställa frågor eller i övrigt påpeka otydligheter i förfrågningsunderlaget.

I anbudsförfrågan under rubriken 3.1 Utvärdering anges bl.a. följande. Utvärdering sker med nedanstående viktade kriterier med hjälp av en referensgrupp som består av representanter från Inköp Gävleborg och Köparen:

1. Pris 50 %.

Vid utvärdering av pris tar vi hänsyn till:

För tjänst: $\text{Anbudspoäng} = 3 - ((\text{Anbudsgivares pris} - \text{Lägsta anbudspris}) / (\text{Lägsta anbudspris} * 0,7))$. Anbudsgivare som enligt formeln får en anbudspoäng som är negativ (-) erhåller anbudspoäng 0.

2. Koncept 50 %

Utvärdering av anbudsgivarens koncept - genomförandebeskrivning och dess presentation. Uppdelat enligt nedanstående underkriterier:

- Utformningen och placeringen av stationerna (kärl, containrar, skärmtak, byggnader eller dylikt). 70 %
- Vilka aktiviteter som kommer att genomföras såsom rondering för tömning, renhållning och underhåll av och kring mottagningsstationerna. 30 %

Bedömning sker mellan 0 – 3 poäng:

0 Icke godkänd

1 Godkänd

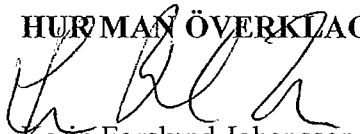
2 Bra

3 Utmärkt

Till anbudsförfrågan har bilagts en prisbilaga och en prismall.

Enligt förvaltningsrättens mening ger förfrågningsunderlaget, i den del det har presenterats för förvaltningsrätten, inte tillräcklig ledning för vad som vägs in för att anbudet ska framstå som ”godkänd”, ”bra” osv. Förfrågningsunderlaget lämnar sålunda ett alltför stort utrymme för godtycklighet och har försvårat för anbudsgivarna att förutse vad som skulle komma att tillmätas betydelse vid anbudsprövningen. Förfrågningsunderlaget får därmed anses strida mot principerna om transparens och likabehandling. SITA får till följd av detta anses ha lidit skada. Det finns därmed skäl för ingripande enligt LUF. Eftersom bristerna i upphandlingsförfarandet är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet bör upphandlingen göras om (jfr RÅ 2005 ref. 47). Vid denna bedömning saknas skäl att pröva vad SITA gör gällande i övrigt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman